

תפ"ח 10325/02-14 - מדינת ישראל נגד אנס עויסאת, באסל עבידאת, אחמד סרור, עמרו עבדו

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 10325-02-14

לפני:	כבוד השופט יעקב צבן, סגן נשיא
	כבוד השופט רפי כרמל
	כבוד השופטת רבקה פרידמן-פלדמן
המאשימה:	מדינת ישראל
	עו"ד ג'ני אבני
	נגד
הנאשמים:	1. אנס עויסאת
	2. באסל עבידאת
	3. אחמד סרור
	עו"ד שמשון ויס
	4. עמרו עבדו

גזר דין (בעניין נאשמים 1-3)

1. נאשמים 1-3 הורשו בעבירה קשור לסייע לאויב בזמן מלחמה, לפי סעיף 99(א) בצוירף סעיף 92 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). הנאשמים הודיעו בעובדות וניתנה הכרעת דין לאחר דין במחלוקת משפטית.

ואלו המעשים: בתחילת דצמבר 2013 החליטו נאשמים 1-2 לבצע פיגוע טרור לרצח יהודים בירושלים, באולם שמחות, על רקע לאומני ובמטרה לסייע למשען טרור המנווה כנגד מדינת ישראל על ידי ארגוני מחבלים פלסטיניים. בהצעתו של נאשם 1, נבחר אולם השמחות "נוף" בשכונת בית גן בירושלים (להלן: "אולם השמחות") ותוכנן לבוא בשעריו בלבוש חרדי יחד עם כל המזומנים. לצורך כך, החלו נאשמים 1-2 להתענין ברכישת כלי נשך מסווג תת מקלע "מini עוזי" אותו חשבו לייעיל הן מבנית הסתרתו והן מבחינת יעילות השימוש בו להרג המונע. השניים פנו לסופר נשך, תושב סוארכה אל-שקריה אשר ליד ابوディס, בתחום הרשות הפלסטינית, עמו סיימו כי לאחר שיגייסו סך של 50,000 ש"ח הוא ישתדל להשיג עבורם שני תתי מקלע מסווג מיני עוזי בתוך שבועיים. נאשמים 1-2 נפגשו עם סוחר הנשק פעמיים נוספת ומסרו לו שלא עלה בידם לגייס את הכספי. לצורך גיוס הכספי, פתחו נאשמים 1-2 חשבונות בנק בסניף בנק הפועלים בשכונת ארמן הנציג בירושלים.

באמצע דצמבר 2013 הם גייסו לביצוע הפיגוע את נאשם 3, אשר הביע נוכנות להשקיע סך של 15,000 ש"ח לצורכי רכישת הנשק וביצוע הפיגוע. השלושה נסעו לאולם השמחות, בחנו אותו מקרוב והחליטו להיכנס דרך הכניסה הראשית של הגברים לאולם. בחלוף מספר ימים, בעקבות סכסוך שנתגלה בחבורה, הודיע נאשם 3 שאיןו מעוניין להמשיך

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - או © verdicts.co.il

בתחילת חודש ינואר 2014, גיסו נאשמים 1-2 לביצוע הפיגוע את נאשם 4 ובהמשך הוחלט כי השלושה יבצעו את הירי על מנת להרחיב את מעגל הנפגעים.

בנוסף לאמור לעיל, בתחילת שנת 2013, פנה נאשם 3 לנאשם 1 ולאחרים והציג להם לבצע פיגוע ירי לעבר מטרות יהודיות, אך נאשם 1 והאחרים סרבו.

2. **נאשם 1** ליד 11.11.93, רוק, למד הנדסאות במכללת אורט ועובד בתחום הבניין, עברו נקי. **מתスクיר שירות המבחן** עולה, כי הנאשם בן למשפחה בת 9 נפשות, המנהלת אורח חיים נורטטיבי ותקין וודגלה בהשכלה גבוהה. הנאשם תיאר משפחה מלוכדת המאפיינת ביחסים של כבוד, אכפתנות וערבות הדדיות בין בני המשפחה. הנאשם סייר כי למד שנה משפטים במכללת ابو דיס אך נטה לימודיו בשל העובדה כי לא יהא בהם להכשירו לעובדה בישראל. בלימודיו במכללת אורט נתקל בקשרי שפה וידע מקטזועי בסיסי. הנאשם הודה במעשהיו אך מזער חומרתם והציג עמדה בלתי בשלה, והסביר כי ביקש לרכוש אהדה וכבוד כפי שגם להם משוחררי "עסקת שליט". שירות המבחן התרשם מצער בעל יכולות מילוליות וקוגניטיביות טובות, המבטא שאיפות לתפקוד נורטיבי ללא מעורבות בפלילים, חונך לערכים נורטטיביים ולערכי ההשכלה הגבוהה, אך כישורי לא באו לידי ביטוי בשל היעדר בשלות וגיבוש עצמי. בתקופה הרלוונטית, חש הנאשם תשכול וערוך עצמי נמוך על רקע קשייו להשתלב לימודיים שיתאימו ליכולותיו ושאיפותיו. על רקע חומרת מעשיו ונטילת אחריות חלנית, לא בא שירות המבחן בהמלצת בעניינו.

3. **נאשם 2** ליד 4.8.94, רוק, עבד כמציל בבית מלון "לאונרדו" בירושלים כמדריך חברותי במתן"ס בישוב ابو גוש, עברו נקי. **מתスクיר שירות המבחן** עולה, כי הנאשם בן למשפחה מוסלמית דתית מתונה, בת 7 נפשות, המנהלת אורח חיים נורטטיבי ותקין. הוריו עובדים בחינוך והוראה. הנאשם סיימ 12 שנות לימוד, למד את השפה העברית, רכש הכשרה מקצועית כמציל והחל לעבוד בתחום. הנאשם הציג עמדות מתונות ושורחות שלום בוגנע לסכסוך הישראלי פלسطיני וראה עצמו כازורה ישראלי, התהנך על ערci do קיום. שירות המבחן התרשם מפער משמעותי בין מעשיו ובין הצגתו העצמית. הנאשם מודה באופן מצומצם בעבירות המוחסוט לו, לדבריו ש愧疚 לכבד ולהכרה בהם זכו משוחררי "עסקת שליט". הנאשם מזער מעשיו ואחריותו, מתקשה להבין את המוחסוט לו, טוען שהוא ברעון מילולי ולא כוונה להוציאו לפועל ומתחמק במחיר שמשלם על רקע ההליך הפלילי. שירות המבחן התרשם שמעשיו בוצעו על רקע צורר בתחשות שייכות בצרוף עמדות אידיאולוגיות. הנאשם בעל יכולות קוגניטיביות ומילוליות תקין, מונע על ידי צורר בתחשות שייכות וקבלה, אישיות וlidotit המתקשה לככל צעדיו באופן מושכל לטווח ארוך ואף לשאת אחריות על

מעשי. אשר על כן, לא בא שירות המבחן בהמלצת טיפולית בעניינו והומלץ על עונש מוחשי לצד עונש מותנה שהוא בהם לחדר את אחוריותו ולהרטיע מפני הישנות מעשים דומים.

4. **נאשם 3** ליד 4.12.93, רוק, טרם מעצרו עבד בתחום הבניין והשיפוצים, עברו נקי. **מתスクיר שירות המבחן**, עולה כי הנאשם בן למשפחה בת 7 נפשות, המנהלת קשרים תקינים וקרוביים, שלושה אחיו בעלי השכלה אקדמאית, הנאשם סיים 11 שנות לימוד מבחרתו בשל קשיים לימודים והחל לעבוד. במרוצת השנים, עבד בעבודות שונות, בניה ושיפוצים ושנה אחת עבד בבית מלון באילת. הנאשם הודה שהלך ביחד עם נאים 1-2 לבחון אולי שמחות לצורך ביצוע פגוע, אך חרדהacha בזו ובעקבותיה חזר בו מהסכמה ופרץ סכום ביןו ובין הנאים עד כי נאלץ לרכוש נשק להגנה עצמית. שירות המבחן התרשם מצער בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות תקין, שיתף פעולה באופן לאקוני ושתחי תוך שימוש חלקים שעלולים להרע את מצבו, הביע רצון לנשל או רוח חיים תקין ופראודוקטיבי. הנאשם גילה נטייה להשליך אחריות על אחרים ונראה כי אינו מביא את חומרת מעשי. לאור חומרת העבירות וההתוצאות כי הנאשם אינו לוקח אחריות על מעשי, לא בא שירות המבחן בהמלצת בעניינו. לאור עדותו ביחס לביצוע העבירות והkowski לבחון את התנהלותו, שירות המבחן העיריך סיכון להישנות התנהגות דומה בעtid.

5. **כראיות לעונש מטעם ההגנה**, העידו בני משפחתם של הנאים. אביו של הנאשם 1, **ג'וואד עוויסאת**, העיד על חינוכו הטוב של הנאשם ועל משבך שפרק את המשפחה והשפיע על בניו. לדבריו, הנאשם אדם טוב ופיקח, למד שנתיים משפטים בבית ספר שאינו מוכר על ידי המדינה ואין הסבר בכך לפשר מעשי הנאשם.

אביו של הנאשם 2, **אחמד עבידאת**, העיד על חינוך המשפחה בדרך הישר והטוב, על ערכיו ההשכלה וערכי דух קיום. האב, מורה למתמטיקה במשרד החינוך ורعيיתו עובדת סוציאלית בעיריית ירושלים, בתם מס'ימת לימודי רפואי. הנאשם אדם טוב, חבר נאמן, במסגרת עבודתו הציל אנשים רבים. לשיקפותו, צעירים ב מגזר הערבי נופלים קרובן לתסקול, הם חסרים מסגרות בilio ותרבות בזמן החופשי, מסתובבים ברחובות ומושפעים מהלך הרוח ברחוב הערבי. בימים של שחרור אסירים עסקת שליט, הצעירים נחשפו לתהילה לה זכו האסירים הביטחוניים וביקשו לחוק את דרכם ולהרים את מעמדם החברתי. מדובר בצעירים שאישיותם טרם התגבשה, הם מתנדדים בין ידותם לגבריות נופלים קרובן לתסקול השולט ברחובות.

דוודו של הנאשם 3, **אחמד סרו**, העיד בשם של אביו ומשפחתו של הנאשם 3 על חינוכו הטוב של הנאשם והተנהגותו הטובה. הנאשם בן למשפחה מכובדת ומכורת, עזר לאביו בשל הבעיה הרפואי מהן הוא סובל, היה מאורס אף בשל מעצרו בוטלו אירוסיו. אין בכך הדוד הסבר למעשי של הנאשם ולדבריו, המשפחה מופתעת ממעשיו שאינם תואמים את

התנהגותו החיובית.

6. **ב"כ המאשימה** טענה כי הנאים הורשו בעבירה של קשרת קשור לסייע לאויב במלחמה. הנאים קשוו קשר לביצוע פגוע ומעשיהם לא נותרו בגדר רענון, והם הקימו חוליה והציבו מטרה להרוג יהודים רבים. נבחר מקום לביצוע הפגוע, בו עבד בעבר אחד מהם, אולם שמחות שמקיים אירופים רביע משתתפים, החליטו על שיטת הפעולה- ירי סימולטני מכל נשק אוטומטיים ועל דרך הביצוע. לצורך הוצאה הפגוע לפועל, פתחו הנאים חשבונות בנק, חיפשו עבודה, יצרו קשר עם סוחר נשק ונפגשו עמו פעמיים, כן ערכו סיור במקום המיועד לביצוע הפגוע. פעילותם של הנאים במסגרת החוליה נמשכה כחודש וחצי והופסקה אף בשל מעצרם.

המאשימה עמדה על הצורך של המשפט הפלילי להיות מגנוןiesel וモתאם בחומרתו למאבק במניעת הטרור ובהגנה על קיומה של מדינת ישראל ובטחונה. מזימת הנאים פגעה בערך החברתי של הגנה על ביטחון המדינה ושלום תושביה. הפגיעה משמעותית בשום לב להיקף הפגוע המתוכנן וקרובה לעבירה המושלת. לעניין חלקו של נאשם 3-נאשם 3 גויס על ידי נאים 1- 2 בשלב מתקדם של התכנון, אך ביצעו ביחיד את העבירה המושלת ולא חרטתו הנעה אותו לעזוב את החוליה. נאשם 3 תכנן לבצע פגוע נוספת בשנת 2013 ויש משקל לעובדה שהוא הראשון בחברי החוליה שחקך בדעתו לבצע פגוע.

ב"כ המאשימה טענה למידנות ענישה של 10- 12 שנים מאסר בגין מעשים דומים ותמכה טענהה בפסקה של בית המשפט העליון אליה הפניה.

בעניינים של נאים 1- 2, נטען למתחם ענישה של 8- 13 שנים מאסר. הנאים צעירים בגילם, רוקדים, ללא נסיבות חיים מיוחדות, לקחו בחשבון בתכנון מעשיהם כי הם עלולים שלא לשוב לחיק משפחותיהם. תסקרי שירות המבחן מלמדים על היעדר נטילת אחריות וחרטה על המעשים ועל חוסר שיתוף פעולה בשיח ערבי אידיאולוגי. בשום לב להודאתם ולמרכיבים החשובים באורח חייהם, נטען כי יש למקם את העונש הראויב באמצעות מתחם הענישה.

בעניינו של נאשם 3, בקשה ב"כ המאשימה להעמיד את מתחם הענישה על 8- 12 שנים מאסר בשום לב לחלקו בתכנון הפגוע. נאשם 3 הודה במעשהיו, אך מתקיר שירות המבחן עולה כי לא נטל אחריות ולא הביע חרטה על מעשיו. כן יש ליתן משקל לתכנון הפגוע הנוסף הראויב בזמן. מכלול הדברים, יש למקם את העונש הראויב באמצעות מתחם הענישה.

7. **ב"כ הנאים** טען לאינדיבידואליות הענישה ולנסיבות הייחודיות של המקרה. הנאים הורשו בעבירה יחידה של קשרת קשור לסייע לאויב במלחמה. הנאים גמרו אומר לבצע פגוע אך לא יצרו קשר עם ארגון טרור או

עם גורם שיכול היהקדם את הרעיון ולסייע להם להוציאו לפועל. הנאים פנו ל██וחר נشك שאינו קשור לפעולות טרור ואותו אדם מшибם ריקם אף מתיחס אליהם בבדיקהה. הנאים באים ממשפחות אמידות ועל נקלה היה יכולים לגייס את הסכום שדרש סוחר הנשק עבור רכישת כלי הנשק. כל שהנאים עושים הוא לפתח חשבון בנק ואפיו לא הפקידו כספים. אפיו את הפעולה הפשטה של רכישת לבוש חרדי לא עשו הנאים. תכילת מעשייהם של הנאים הייתה לكون תחושת שייכות באמצעות ההtagdot בחבורה סביב אותו הרעיון. רמת התכוון לא הבשילה לתחילה של ביצוע. תצפית על אולם אירועים בנסיבות המעשה והעשה אינה עולה לכדי תחילת ביצוע. במהלך חודשיים וחצי הנאים תכננו הפיגוע ולא הוציאו אותו לפועל, אפיו סוחר הנשק אמר להם לכו תקימו להקת דבקה, מה שਮעיד שהנאים לא היו רצינימ כלי עצם ולא שידרו רצינות כלפי חז, ועל-כן הוא מפסיקם בעצם את המהלך ולא מעצרם הוא שמנע את הפיגוע. הנאים לא השתיכו לארגון מסוים, נעדרי כל אגינדה פוליטית ואף אחד מהם לא ניהל אורח חיים דתי ולא חונך על ערכי הדת או ערכים פוליטיים. לאחר מעצרם, שלטונות שב"ס לא ידעו לאיזה אגף להכניסם ובסוף הכנסו אותם לאגף של אסירים ביטחוניים המזוהים עם הפת"ח.

הנאים הודיעו במעשייהם מיד עם מעצרם. נאש 3 בן להורים חירשים, במצב סוציאקונומי נמוך והוא נאלץ לפרנס ולתמוך במשפחה. נאש 1 בחר בחים נורמטיבים, למד משפטים. כך גם נאש 2, ניהל אורח חיים תקין. משפחות הנאים מגנות מעשייהם. המלצה שירות המבחן נבעה מהפער בין הערכיהם שהנאים מבטאים ובין המעשיים, אך זו היא המציאות המורכבת, הרקע למשעים הינו מסך של החבורה הערבית החיה בתוכנו אבל לא בתוכנו. הנאים מתחרטים ומتابיעים במעשייהם, בכך נועז סמן המחריג את הנאים שלפנינו מאופיים של הנאים המורשעים בעבירות ביטחונית. ב"כ הנאים הפנה למדיניות הענישה וטען למתחם ענישה של 3- 5 שנות מאסר בנסיבות הייחודיות של התקיך וכי יש מקום את עונשם של הנאים באמצעות מתחם הענישה.

8. **נאש 1** בדבריו לפנינו התרחט על מעשיו ו אמר כי עתה הוא מבין שאין צריך להוכיח עצמו לאחרים ואל לו לחקות מעשייהם.

9. **נאש 2** בדבריו לפנינו הביע צער על מעשיו.

10. **נאש 3** בדבריו לפנינו אמר שהוציא עצמו מהחוליה וממעשייהם של נאים 1-2.

11. מעשי הנאים פגעו **בערכיהם המוגנים** של ביטחון המדינה וביטחון תושביה.

נסיבות ביצוע העבירה- הנאים ה劄לו לבצע פיגוע בעולם שמהות בירושלים, גיבשו תוכנית פעולה והחלו ביצוע. נאים 1-2 הגו את הרעיון ויזמו את הוצאתו לפועל, לצורך כך צירפו את נאם 3 אשר לימים נטש את החבורה וחליפו צירפו את נאם 4. הנאים ביקשו להוציא לפועל פיגוע ראוותני שיגבה מחיר דמים כבד ולצורך כך בחרו אולם שמהות המכיל המוני אנשים, הגיעו לאולם, בחנו אותו מקרוב והתו תוכנית פעולה לקטילת רבים באמצעות כלי נשק, והחלו לפעול כדי לרכשם. תוכניתם של הנאים רקמה עור וגידים אך עודנה נותרה בשלבים הראשונים של הוצאה לפועל ובסיומו של יום טרם מומשה.

חומרה המופלגת של העבירה של סיוע לאויב במלחמה גלויה בעונש שהעמיד החוקק בצדה- מיתה או מאסר עולם (סעיף 99 לחוק). דין זהה נקבע לקשר קשור או ניסיון לביצוע העבירה.

הענישה הנוגנת התוותה מדרג לפי שלב הוצאה הפיגוע לפועל ופוטנציאל הנזק הגלום בו. בתפ"ח 26637-09-13 מדינת ישראל נ' חמדי רומאנה, קבע בית משפט זה (موظב זה) מתחם ענישה של 6-10 שנים מאסר בנסיבות דומות של קשר קשור לביצוע פיגוע ועונשו של הנאשם נקבע באמצעות המתחם והועמד על 8 שנים. לפחות יש לבדוק שבאותו מקרה התוכנית הייתה בשלב מוקדם יותר מהמקרה המונח לפתחנו, ולהזכיר כי התוכנית באותו מקרה טרם נתגבשה סופית ועלו בנאש הרהורי חרטה, כן עמדו לזכותו נסיבות אישיות. מתחם ענישה דומה נקבע בבית משפט זה (موظב אחר) בתפ"ח 1307-09-13 מדינת ישראל נ' אחמד רישק ואח'. כן ראה תפ"ח (י-מ) 4071/01 מדינת ישראל נ' מדחת מחמד, שם הורשע הנאשם אשר הסכים לסיע לחשב רצועת עזה להוציא לפועל פיגוע ונתקפס מיד לאחר פגישתו עמו, בעבירות של חברות בארגון טרור ובקשר קשור לשימוש לאויב במלחמה והושטו עליו 8 שנים מאסר בפועל. בע"פ 8/053 פלוני נ' מדינת ישראל, הושטו 9 שנים מאסר על מערער שהורשע בעבירה ייחידה של קשר קשור לשימוש לאויב בנסיבות בהן הסכים לבצע פיגוע מושלך אך בפועל לא עשה דבר במסגרת הקשר והתוכנית לא יצאה לפועל. נציין, כי ההחלטה שהוגשה מטעם ההגנה חרצת את הדין במידת החסד נוכח נסיבות אישיות מקלות שאין למצוא אותן בענייננו.

לעומת זאת, בתי המשפט החמירו במקרים בהם תכילת הקשר לחטוף חייל או אזרח ישראלי וגרזו עונשים של 8-14 שנים מאסר ובמקרה אחד 20 שנים (ראה גזר דין של בית המשפט הצבאי בשומרון בתיק 13/13 התביעה האזרחים נ' סאид מונג'ד דיב ג'אסר, וההחלטה המפורטת שם). במקרים בהם התכוון היה בשלב מוקדם של הוצאה לפועל הושטו עונשי מאסר משמעותיים.

מתחם הענישה הינו 6-10 שנים מאסר.

12. **נסיבות אישות והעונש בתחום המתחם-** אין בנסיבות האישיות של הנאים כדי להקל בדינם. הנאים גדלו במשפחה נורמטיבית המעודדת שמירת ערכי החוק וחונכו על ברכי ההשכלה, ההגשמה העצמית וערכי הדזו-קיום. הנאים, כל אחד מסיבותו, הרגשו צורך לחוש בשירות ולזכות בכבוד והוקרה. הנאים תכננו להוציא לפועל פיגוע גדול שיגבה קורבנות רבים. במצבות התכנון לא נשא פרי. הנאים טרם הפינו את מעשייהם וניסו להקנות את תפיסותיהם הערכיות, אך עם זאת גילם הצער והודאותם מעמוד לזכותם. המזויות של ימינו מלמדת על ביצוע פיגועים ספורדים ויש להוקיע ולשרש תופעה זו שהולכת ופושה. העונש ההולם את מעשייהם של נאים 1-2 ממקום באמצעות מתחם הענישה בשים לב לתכנון, לגיטם של נאים 3 ולאחריו נאים 4 על מנת להעיכם את הפיגוע, וכן לפעולות שנקטו לשם הוצאה לפועל של הפיגוע ובעיקר בחירתו של מקום הפיגוע ותוכנו מהלכו. חלקו של נאים 3 קטן יותר, הפסקת הקשר עם נאים 1-2 לא נבעה מחרטה כי אם מסכום ועל כן אין בה כדי להקל משמעותית בדינו, מה גם לחומרה יש לזכור את העובדה כי היה הראשון להגוט את הרעיון להוציא לפועל פיגוע ולהעלותו באוזני נאים 1. העונש ההולם את מעשייו ממקום ברף התחתון של מתחם הענישה.

13. בצירוף הדברים, מצאנו לגזר על **נאומים 1-2** את העונשים הבאים:

א.

8 שנות מאסר שתחלתם מיום מעצרם 14.1.14.

.ב.

מאסר של שנה אותו ירצו אם יעברו במשך 3 שנים משחרורם עבירה מסווג פשע.

ועל נאים 3:

א.

7 שנות מאסר שתחלתו ביום מעצרם 14.1.14.

.ב.

מאסר של שנה אותו ירצה אם י עברו במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה מסווג פשע.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתחום 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ח בסיוון התשע"ה, 15 ביוני 2015, במעמד הצדדים.

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת

רפיה כרמל, שופטת

יעקב צבן, שופט
[סגן - אב"ד]